

ADHIBENDA

**Rocznik Archiwum Diecezjalnego
w Zielonej Górze
6**

pod redakcją
ks. dra hab. Roberta Romualda Kufła

Zielona Góra 2019

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

ks. dr hab. Robert R. Kufel – redaktor naczelny
Weronika Zegzuła – zastępca redaktora naczelnego
Bogusław Mykietów – sekretarz
dr Krzysztof Garbacz

RADA NAUKOWA

dr hab. Maria Dębowska (ABMK Lublin)
dr Tadeusz Dzwonkowski (AP Zielona Góra)
ks. dr hab. Adam Kalbarczyk (WTUAM Poznań)
dr hab. Joanna Karczevska (UZ Zielona Góra)
bp dr hab. Jan Kopiec (Gliwice)
bp dr Mariusz Leszczyński (Zamość)
o. prof. dr hab. Piotr Neumann OCD (WTUAM)
dr hab. Jerzy Pietrzak
o. prof. dr hab. Roland Prejs OFMCap (KUL Lublin)
dr hab. Dariusz A. Rymar (AP Gorzów Wlkp.)
ks. dr hab. Grzegorz Wejman (WTU Szczecin)

RECENZENCI

ks. prof. dr hab. Józef Swastek (PWT Wrocław)
ks. prof. dr hab. Zdzisław Lec (WTUS Szczecin)
prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski (UZ Zielona Góra)
dr hab. Rafał Reczek (IPN Poznań)

REDAKCJA JĘZYKOWA

Aneta Kiper – j. angielski
Katarzyna Trychoń-Cieślak – j. niemiecki

REDAKCJA TECHNICZNA

Anna Sokółka
Danuta Zielińska

PROJEKT OKŁADKI

Aleksandra Adamczyk

ADRES REDAKCJI

Archiwum Diecezjalne
PL – 65-548 Zielona Góra, os. Kaszubskie 8
tel. +48 666-028-237
e-mail: R.Kufel@diecezjazg.pl
www.archiwum.diecezjazg.pl/adhibenda

WYDAWCA

Agencja Wydawnicza „PDN”
Zielona Góra
e-mail: kontakt@agencjawydawniczapdn.pl
www.agencjawydawniczapdn.pl

© Copyright by Archiwum Diecezjalne w Zielonej Górze

ISSN 2391-6109

Ukazuje się od 2014 r.

Nakład: 100 egzemplarzy

Wersja papierowa jest wersją pierwotną czasopisma

Adhibenda. Rocznik Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze
jest indeksowany w bazie BazHum prowadzonej przez Muzeum Historii Polski

DRUK i OPRAWA

Mazowieckie Centrum Poligrafii
ul. Słoneczna 3C
05-270 Marki

Spis treści

Od redakcji	11
Artykuły i opracowania	
<i>Jan Andrykiewicz</i> Jany 1612-2019. Fakty z dziejów	13
<i>Krzysztof Garbacz</i> Rozważania archeologa Edwarda Dąbrowskiego o profesorze Józefie Kostrzewskim	27
<i>Lidiia Kovalets, Taras Kovalets</i> Ukraiński pisarz Jurij Fed'kowycz w świetle odnalezionych dokumentów archiwalnych i jego związków z Polską	47
<i>Aleksandra Makowicz-Kmieciak, Błażej Grysztar</i> Stan zachowania przedwojennych cmentarzy ewangelickich. Zarys problemu na przykładzie wybranych gmin powiatu żarskiego	57
<i>O. Roland Prejs OFMCap</i> Ks. Franz Pawelke i odbudowa kościoła w Skwierzynie	71
<i>Ks. Adrian Put</i> Opis herbu pierwszego biskupa gorzowskiego sługi Bożego bp. Wilhelma Pluty	81
<i>Barbara Ratajewska</i> Pogranicze leszczyńsko-wschowskie w 1939 roku. w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej	103
<i>Karol Wozikowski</i> Zwyczajne pogrzebowe Żydów	131
Materiały i źródła	
<i>Zinaida Antanowicz</i> Archiwalia konsystorzów rzymskokatolickich Mohylewskiego i Mińskiego w Narodowym Historycznym Archiwum Białorusi	147
<i>Ks. Michał Sołomieniuk, Ks. Jarosław Wąsowicz SDB</i> Liber Copulatorum z parafii Kaława z XVII – XVIII w. Edycja źródłowa	163

Wspomnienia

Ks. Apolinary Tarnogórski

Moje curriculum vitae 179

Ks. Zbigniew Dymitruk

Kazanie w czasie mszy św. w kościele parafialnym
pw. św. Stanisława Bpa we Wschowie na pogrzebie
śp. ks. Zygmunta Malickiego (+16.05.2019) 185

Sprawozdania

Ks. Robert Kufel

Sprawozdanie z działalności Archiwum Diecezjalnego
za rok 2018 189

Recenzja

Jadwiga Lidia Engel, *Z Podola na Ziemię Lubuską*,
Zielona Góra 2017, ss. 83 [rec. ks. Robert R. Kufel] 195

Archiwum Kresowe

Bogusław Mykietów

O początkach Archiwum Kresowego 197

Teresa Lesiuk

Saga(n) rodu Pełechów czyli opowieść rodzinna Jaśkowej Teresy .. 203

Lidia Opaczewska

Tuż pod ścianą lasu widnieje już strzecha, tam też odwiedzimy
Grzegorza Pełecha czyli historia rodziny Pełechów w pigułce 217

O autorach Rocznika 227

Informacje dla autorów 237

Contents

Editorial	11
Articles and studies	
<i>Jan Andrykiewicz</i>	
Jany 1612-2019. Facts from the history	13
Abstract	25
<i>Krzysztof Garbacz</i>	
Archaeologist Edward Dąbrowski's deliberations about Professor Józef Kostrzewski	27
Abstract	45
<i>Lidiia Kovalets, Taras Kovalets</i>	
The portrait of the Ukrainian writer Jurij Fed'kowycz based on the discovered archival documents and his links with Poland	47
Abstract	55
<i>Aleksandra Makowicz-Kmieciak, Błażej Grysztar</i>	
The condition of the prewar evangelical cemeteries. An outline of the problem illustrated with the example of the selected communes of the Żary Powiat	57
Abstract	70
<i>Fr. Roland Prejs OFMCap</i>	
Rev. Franz Pawelke and the rebuilding of the church in Skwierzyna	71
Abstract	80
<i>Rev. Adrian Put</i>	
The description the coat of arms of the first Gorzów Bishop, Servant of God Wilhelm Pluta	81
Abstract	101
<i>Barbara Ratajewska</i>	
The borderland between Leszno and Wschowa in 1939. On the 80th anniversary of the outbreak of World War II	103
Abstract	126
<i>Karol Wozikowski</i>	
Funeral customs of the Jews	131
Abstract	145
Materials and sources	
<i>Zinaida Antanowicz</i>	
The archival materials of the Roman Catholic consistories of Mogilev and Minsk in the National Historical Archives of Belarus	147
Abstract	161

<i>Rev. Michał Sołomieniuk, Ks. Jarosław Wąsowicz SDB</i>	
Liber Copulatorum from the parish of Kaława of the 17th and 18th centuries. A source edition	163
Abstract	178

Memoirs

<i>Rev. Apolinary Tarnogórski</i>	
My curriculum vitae	179
Abstract	184
<i>Rev. Zbigniew Dymitruk</i>	
The sermon during the funeral mass for Rev. Zygmunt Malicki (+16.05.2019) in St Stanislaus the Bishop Parish Church in Wschowa	185
Abstract	188

Reports

<i>Rev. Robert Kufel</i>	
The report on the activity of the Diocesan Archive for 2018	189

Reviews

Jadwiga Lidia Engel, From Podolia to the Lubusz District, Zielona Góra 2017, pp. 83 [review by Rev. Robert R. Kufel]	195
---	-----

The Borderlands Archive

<i>Bogusław Mykietów</i>	
About the beginnings of the Borderlands Archive	197
Abstract	201
<i>Teresa Lesiuk</i>	
The Pełech Saga or the family story of Teresa Jaśkowa	203
Abstract	216
<i>Lidia Opaczewska</i>	
Right near the wall of the forest is a thatched house, there we are going to visit Grzegorz Pełech – the history of the Pełech family in a nutshell ...	217
Abstract	225

About the authors of the yearbook	227
--	------------

Information for authors	237
--------------------------------------	------------

Lidia Kovalets, Taras Kovalets (Czerniowce)

Ukraiński pisarz Jurij Fedkowycz w świetle odnalezionych dokumentów archiwalnych i jego związków z Polską

W jednej ze swych prac Wiktor Szklowski zauważył, że dawniejsza literatura to nie tylko „rozważania”, to spuścizna o ponadczasowej wartości, zjawisko wyjątkowe, osobliwego losu historycznego¹. Podobny unikatowy status dziedzictwa klasycznego umożliwia liczne jego interpretacje, a więc także poszukiwanie nowych form związku z owym dziedzictwem, wyjście na nowe poziomy spostrzeżeń i wniosków. Hasło dawnych „ad fontes!” w tym kontekście wydaje się jednym z najbardziej skutecznych sposobów osiągnięcia statusu klasyki i w ogóle dostarczania nowej wiedzy. Ukraińska nauka literaturoznawcza, podobnie jak i nauka historyczna, także doświadcza stanu, który współczesny francuski filozof Jacques Derrida metaforycznie nazwał „archiwalną gorączką”. Archiwum z punktu widzenia Jacques’a Derridy w ogóle jest podstawą, na której opierają się wiedza, pamięć i władza, i ten obszerny już od dawna ogarniający ludzkość stan jest spowodowany, według uczonego, tym samym „niepohamowanym pragnieniem [*jej, ludzkości*] powrotu do swoich źródeł, tęsknotą za domem, nostalgią za powrotem do najbardziej archaicznego miejsca absolutnego początku”².

Naszym zdaniem, właśnie dokładne zbadanie materiałów archiwalnych o tym czy innym autorze uwolniłoby historię jego życia i twórczości od wielu domysłów, przypuszczeń, natomiast odkryłoby nowe tematy do analiz, nie mó-

¹ Шкловский Виктор Борисович. Из „Повестей о прозе”, <https://e-libra.ru/read/447193-iz-povestey-o-proze.html>, (dostęp: 1.02.2019).

² J. Derrida, *Archive Fever: A Freudian Impression*. Chicago 1996, p. 91.

wiąc o tym, że pomogłoby w kreowaniu takiej historii literatury, która znacznie bardziej odpowiadałaby rzeczywistości.

Jurij Fedkowycz (właśc. Osyp Dominik Hordyński de Fedkowicz) (1834-1888) w tym planie jest nadzwyczaj ciekawym obiektem rozważań; w literaturze ukraińskiej i powszechnej pozostawił wyraźny ślad jako oryginalny poeta, prozaik i dramaturg. Sztuka tłumaczenia, etnografia, edukacja narodu, życie społeczne na ziemiach halicko-bukowińskich w latach 1860-1880 też miały w nim nadzwyczaj aktywnego i twórczego pracownika. Właśnie z działalnością Fedkowycza, jej ruską (ukraińską) kulturalną dominantą, zmienił się status Bukowiny, wtedy prowincji Austrii; tutaj rozpoczęło się odrodzenie narodo-kulturalne, a pisanie, najważniejsze kryterium wartości każdego autora, dzięki swym wartościom artystycznym, humanistycznej treści, kolorytowi rodzimej przyrody oraz wyjątkowo głębokiemu indywidualizmowi stało się zjawiskiem nowatorskim. Właśnie Fedkowycz (jako artysta i człowiek) przyczynił się także do zjawiska, które miało miejsce w nowej literaturze ukraińskiej i które nazwano „zasadą indywidualności” („po raz pierwszy nadarza się okazja samorealizacji w całym parametrze swoich charakterystyk społecznych, narodowych, indywidualnych”³), mimo że poszukiwanie możliwości było na razie trudne i dramatyczne.

Było to skomplikowane w znacznej mierze przez czynniki zewnętrzne: na mapie Europy Zachodniej Bukowina, Bukowińska Huculia, gdzie przyszedł pisarz urodził się we wsi Storonec-Putyle (teraz osiedle typu miejskiego obwodu czerniowieckiego), i Galicja z rolą nie do pozazdroszczenia „Hinterlandu” (kresów) w pierwszej ćwierci XIX w. były ciemną plamą w porównaniu do szerszego i bardziej intensywnego życia sąsiednich narodów; według W. Hnatiuka, Ukraińcy przeszli pod panowanie Austrii nie jako naród czy jego część, tylko jako „masa etniczna”⁴. Mimo to rodzice Fedkowycza reprezentowali elitarne, widocznie nietożsame z narodowymi kręgi społeczeństwa galicyjsko-bukowiń-

³ Л. Скупейко, *Творча індивідуальність і літературний процес. До теми: Іван Франко як дослідник літератури*, „Радянське літературознавство” 1983, nr 7, s. 133.

⁴ В. Гнатюк, *Національне відродження австро-угорських українців (1772-1880)*, Відень 1916, с. 3.

skiego. Polska lub spolonizowana linia rodu ojca Wojciecha Hordyńskiego de Fedkowycza mogła sięgać XIV-XVI w., on sam pochodził z drobnej szlachty, był człowiekiem racjonalnym, o silnej woli, przez długi czas pracował jako mandator (zarządca majątków szlachty), a potem w czerniowieckim magistracie. Anna Hordyńska zaś należała do dawnego prawosławnego rodu księży; nie miała formalnej edukacji, mieszkała głównie w Storońcu-Putyłowie i była spokojnego uosobienia. Dbała o dom i rodzinę. Między ojcem a synem istniał konflikt na tle narodowościowym. Jednak wpływ matki łagodził niepotrzebne nastroje rodzinne. Fedkowycz skutecznie rozwijał własne uniwersalne zdolności pisarskie i tym samym doskonalił swoje życie indywidualne i duchowe.

Wszakże krajanie Fedkowycza, po jego śmierci 11 stycznia 1888 r., nie potrafili przygotować wydania zbiorowego jego dzieł, jak wcześniej postanowiono, jednakże nie odstąpili tego prawa Naukowemu Stowarzyszeniu im. Szewczenki we Lwowie, widocznie jednak przyczynili się do tego, że rękopisy pisarza, jego listy w znacznej części znalazły się w zbiorach różnych archiwów. Obecnie główna część dziedzictwa znajduje się w Oddziale Fondów (Zbiorów) Rękopiśmiennych i Tekstologii Instytutu Literatury im. Szewczenki Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, w największej na Ukrainie kolekcji dokumentów archiwalnych pisarzy ukraińskich z XVII-XX w.; Fond nr 58 – Jurij Fedkowycz liczy sobie 482 jednostki archiwalne. Także dokumenty, które mają związek ze słynnym Bukowińczykiem, można znaleźć w fondach innych osób z tego oddziału, a także w fondach Oddziału Rękopisów Lwowskiej Narodowej Biblioteki Naukowej im. Wasyla Stefanyka Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy w m. Lwowie, częściowo także w Państwowym Archiwum Obwodu Czerniowieckiego. Wszystko to jest bezcenne – dziedzictwo materialne i duchowe, niecałe dotąd zbadane (wspomnijmy chociażby studia pisarza nad astrologią, inne niemieckojęzyczne dokumenty), dlatego też badaniami w tej dziedzinie można zajmować się jeszcze długo.

Przypuszczamy, że materiały do tematyki Fedkowycza mogą znajdować się także poza granicami Ukrainy: komunikacyjne i epistolarne związki pisarza, jego życiowe i twórcze drogi sięgały ówczesnej stolicy Austro-Węgier, Rumunii,

Niemiec, Polski, tj. sporej części Europy. Gruntowne badania nad Fedkowyczem były publikowane w Czechach (Karel Kadlec i zwłaszcza Mečislav Krhoun), w Kanadzie (Leonid Bilec'kyj, Dmytro Kozhij), USA (Oleksandr Sokołyszyn), tam też miałyby być jakieś rękopiśmienne materiały ww. autorów, a może nawet jeszcze obszerniejsze publikacje o pisarzu, obok już znanych.

Potwierdzeniem tego, że „archiwalna gorączka” pozwalająca odkryć nowe perspektywy już znanych rzeczy i, zgodnie z teorią innego francuskiego naukowca Pierre’a Nora, niemal każdego zmienić w historyka⁵, są otrzymane z Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze zeskanowane wersje ważnych dokumentów. To fragmenty ksiąg metrykalnych, które były prowadzone w kościele katolickim św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Wyżnicy w latach 1834 i 1836, a w roku 1945 zostały wywiezione przez miejscowych Polaków na Ziemię Lubuską. Owe wpisy dotyczą chrztu w tym kościele Osypa Dominika Hordyńskiego, znanego później jako Jurij Fedkowycz, oraz jego rodzzonego brata Pankracego Izydora Lubina, który po dwóch miesiącach zmarł. Niektóre informacje ze wskazanych metryk (chrzest, data, status rodziców oraz rodziców chrzestnych pierwородnego syna Wojciecha Hordyńskiego) Osyp Makowej zawarł w swej fundamentalnej pracy pt. „Życiorys Osypa Jurija Hordyńskiego-Fedkowycza” (Lwów, 1911). Pomiął jednak nazwisko osoby, która przyjmowała poród, rodziców chrzestnych brata pisarza; jeden z nich, jak się okazało, był urzędnikiem w Storońcu-Putyłowiu, wyznania prawosławnego, co obala mity o całkowitej polskości otoczenia, w którym przebywał ojciec–szlachcic Fedkowycza w tym okresie życia. Należy podkreślić fakt, że metryki zachowały się, ich stan fizyczny, zapis treściowy, właściwości językowe, które dotychczas były nieznanne, teraz po raz pierwszy ujrzały światło dzienne.

Ciekawe, że chrzest przyszłego pisarza dnia 17 listopada, według przekazów, nie odbył się w Wyżnicy. Ojciec Iwan Lewyckij, paroch grekokatolicki w Storońcu-Putyłowiu w latach 1864-1875, pisał do Romana Zakłyńskiego 17 maja 1895 r., że usłyszał o chrzcie Fedkowycza: *Jak jechała położna i, może, ktoś jeszcze z chrztu z Wyżnicy przez Dychtyniec, gdzie był kapłan prawosław-*

⁵ П. Нора. *Проблематика мест памяти*, [w:] П. Нора, М. Озуф, Ж. де Пюимеж, М. Винок, *Франция – память*, Санкт-Петербург 1999, с. 30.

*ny stary Kantemyr, który był powinowatym matki Fedkowycza, zatrzymał ich z dzieckiem, rozkazał im wejść do swego mieszkania i ochrzcił dziecko po raz drugi, i wpisał do swej metryki*⁶. Odnalezienie tego dokumentu cerkiewnego także wiele wyjaśniłoby w tej historii.

Co się tyczy kościoła w Wyżnicy, w roku 1834 budynku drewnianego w tradycyjnym gotyckim stylu, został założony przez polskich osadników w roku 1812. W 1876 r. na jego miejscu powstał kamienny budynek kościoła, ufundowany przez miejscowego magnata Hryhorego Ajwasa, Ormianina z pochodzenia, bez pamięci zakochanego ślicznej Polce. Z samym Ajwasem, oraz kilkoma innymi bogatymi i wpływowymi magnatami, Fedkowycz od 1864 do początku 1870 r. był obrońcą 16 gromad dowhopolskiej okolicy w procesie serwitutowym i wygrał go. Ajwas po śmierci został pochowany przy kościele w Wyżnicy.

Trzeba zaznaczyć, że polskie archiwum na naszą prośbę o udostępnienie wersji elektronicznej ciekawych wpisów metrykalnych zareagowało bardzo przychylnie i operatywnie. Znając z własnego doświadczenia problemy związane z nadmierną biurokracją i wysokie koszty uzyskania materiałów w archiwach ukraińskich, ten przypadek okazał się raczej pozytywnym wyjątkiem, potwierdzeniem tego, że za granicą nastąpił postęp w sposobie gromadzenia, systematyzacji oraz udostępniania zasobów archiwalnych. Jest to ważne osiągnięcie nie tylko dla celów badawczych, ale także dla zabezpieczenia praw człowieka i jego swobód demokratycznych.

Co się tyczy związku z Polską, postać Fedkowycza okazała się naprawdę jednym z ogniw, które łączą dwa narody. Temat ten jest ciekawy i trudny; jest chyba jednym z najmniej podejmowanych w badaniach nad słynnym pisarzem, chociaż, powtórzmy, istniał wyraźny element polski w jego rodowodzie – polskojęzyczna literatura była nieodłączną częścią zasobu książkowego przyswojonego przez pisarza, ponadto w ciągu całego swego życia Fedkowycz utrzymywał żywe kontakty z polską społecznością. Oprócz tego zasłynął także jako folklorysta,

⁶ І. Левіцький, *Листи до Ром. Заклинського від 18 травня і 15 червня 1895 року*, [w:] Л. Ковалець (red.), *Юрій Федькович у спогадах сучасників*, Чернівці 2017, с. 171.

który opracował zbiór „Kolędnik narodu ruskiego”, zamieściwszy w nim w odrębnym rozdziale także „Kolędy pod polskie głosy”: „W żłobie leży”, „A wczora z wieczora”, „Paśli pasterze woły”, „Hej, w dzień narodzenia”, „Anioł pasterzom mówił”, „Nowy rok bieży”. Można to potraktować nie jako odkrycie autentycznego polskojęzycznego materiału, ile jako utrwalenie już znanego, może nawet z dzieciństwa, zajmującego wyjątkowe miejsce w jego autorskiej świadomości.

Jeszcze w latach 60. XIX w. polski czytelnik zapoznał się z Fedkowyczem dzięki przekładom oraz pracom krytycznoliterackim. Chodzi zwłaszcza o publikacje Paulina Świącickiego (pseud. Stachurski) w polsko-ukraińskim almanachu literackim „Sioło” (1866-1886), który ukazywał się we Lwowie, a także jego przekłady poezji Fedkowycza w gazecie „Nowiny”, krytycznoliteracki artykuł Erazma Świerczewskiego w warszawskim tygodniku ilustrowanym „Kłosy” (1873), artykuł Wołodymyra Masliaka „Z literatury ruskiej” w czasopiśmie „Przegląd Powszechny”. Najbardziej zaś warto wyróżnić studium polskiego pisarza Abgara Sołtana „Józef Jerzy Hordyński-Fedkowicz. Poeta rusiński na Bukowinie”, które zostało wydane w roku 1892 w postaci odrębnej książki w Krakowie. Wiemy także o znacznym zainteresowaniu prozą J. Fedkowycza ze strony Elizy Orzeszkowej i o tym, że pisarka zachęcała do przekładu twórczości Bukowińczyka na język polski swoją przyjaciółką Marię Siemaszko. W Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk (Archiwum Elizy Orzeszkowej, sygn. 826) znajduje się jej przekład noweli Jurija Fedkowycza „Włoszka”, dotychczas niedostatecznie wprowadzonej do dyskursu naukowego⁷. Nie do końca zostały także zbadane przez polskich literaturoznawców i tłumaczy inne zagadnienia związane z twórczością Jurija Fedkowycza, także wpływ jego oryginalnej osobowości na twórców literatury polskiej (powiedzmy, na tych, którzy na przełomie XIX i XX w. przebywali na terenie galicyjskim i niewątpliwie znali twórczość Fedkowycza).

Cała ta ciekawa i wieloaspektowa tematyczna przestrzeń, która na razie została uzupełniona o odnalezione i opublikowane tutaj metryki, wzbogaca ogólny obraz kulturalnych i rodzinnych związków Jurija Fedkowycza z Polską oraz inne formy międzykulturowej i artystycznej komunikacji.

⁷ Za udostępnienie materiału autorzy składają serdeczne podziękowania pracownikom Instytutu.

Aneksy

Wpisy metrykalne o urodzinach i chrzcie J. Fedkowycza i jego brata

Putilla												
Dies		Nomen proles	Religio		Sexus		Thori		Parentes		Testes	
Nativitatis	Baptismi		Catholica	A catholica	Puer	Puella	Legitimi	Illegitimi	Patris nomen cognomen	Mater parente nata	Nomen et cognomen	Conditio
8 ^a Augusti 1834	17 ^a 9bris 1834	Josephus Dominicus binominis	/	/	/	/	/	Adalbertus v ^o [n] Fedkowicz Hordynski dispositor G[e]n[eros] i Michaelis Romaszkan in Putilla	Anna filia Michaelis Hanicki Decani r[eligionis]. G[reacis].n.u Ruso- Kimpolungisis et Parochi in Dechteniec Eudoxia Owad uxori eius	Vincentius Makowiecki Antonina Rzepecka Vincentius Rudkowski Thecla Przybyłowska	oeconomus in Putilla uxor oeconomi in Piotrów mandatorius in Putilla coelebs filia oeconomi quondam in Zabie	
3 ^a Aprilis 1836	27 Aprilis 1836	Pancratius Isidorus Lubinus trinominis Obs[tetrix] Helena Sorokan. Bapti[savit] Emeri[cas] Zboray	/	/	/	/	Adalbertus v ^o n Fedkowicz Hordynski mandatorius in Dolhopol.	Anna filia Michaelis Hanicki Decani r[eligionis]. G[reacis].n.u Rusokimpo- lungensis, et Eudoxia Owad uxori eius	R. I. Husiatynski Joanna Nepo. Rudkowska	administrator r[eligionis]. G[reacis].n.u in Putylla uxor mandatorii in Putylla		

Przekład

Putyla													
Dni		Numer domu	Imię dziecka	Wyznanie		Płeć	Legalność		Rodzice		Rodzice chrześni		
Urodziny	Chrzest			Katolickie	Niekatolickie		Chłopiec	Dziewczynka	Legalnie	Nielegalnie	Ojciec, imię i nazwisko	Matka, która urodziła	Imię i nazwisko
8 sierpnia 1834	17 listopada 1834	348	Józef Dominik (2 imiona)	/	/	/	/			Adalbert von Fed'kowycz Hordyński, zarządca w Putyle urodzonego Mychajła Romaszkana	Anna, córka Mychajła Hanickiego, prawosławnego dziekana okręgu Rusko-Kimpolungskiego oraz parocha w Dychyńcu, Jewdoks'iji Owad, jego żony	Wincenty Makowiecki, Antonina Rzepiecka Wincenty Rudkowski, Tekla Przybyłowska	ekonom w Putyle, żona ekonomy w Piotrowie mandator w Putyle, niezameżna córka byłego ekonomy w Żabim
3 kwietnia 1836	27 kwietnia 1836	348	Pankracy Izydor Lubin (3 imiona)	/	/	/	/			Adalbert von Fed'kowycz Hordyński, mandator w Dowhopolu	Anna, córka Mychajła Hanickiego, prawosławnego dziekana okręgu Rusko-Kimpolungskiego, oraz Jewdoks'iji Owad, jego żony	administrator w Putyle, prawosławny, żona mandatora w Putyle	administrator w Putyle, prawosławny, żona mandatora w Putyle
			Połozna Olena Sorokan Ochrzczył Emeryk Zboraj										

Lidia Kovalets, Taras Kovalets (Czerniowce)

**The portrait of the Ukrainian writer Jurij Fed'kowycz
based on the discovered archival**

Abstract

The following article is devoted to Osyp Jurij Hordyński-Fed'kowycz (1834-1888), known as Jurij Fed'kowycz in Ukrainian literature, as well as social and cultural life. Birth books with records relating to the writer and his brother are in the Diocesan Archive in Zielona Góra, and for the first time they are published in this article. These records contain information on the baptism of the future writer in the church of St Peter and Paul the Apostles in Wyżnica, the history of the church itself, as well as other genetic and contact links of the author with Poland. Fed'kowycz also spoke Polish, was interested in Polish literature and folklore (which was interpreted by him in an original way) and maintained relations with certain activists of Polish culture. Articles about the Ukrainian writer appeared in Polish publications in Eastern Galicia and Poland itself; his poetic and prose works were also translated into Polish. In this way the Polish reader discovered the world of the Bukovina ethnic community and a quite original side of Ukrainian literature.

Translated by Aneta Kiper